

Lindesnes kommunes retningslinjer for tilskudd til: Spesielle miljøtiltak i jordbrukets kulturlandskap (SMIL), 2025 – 2028

Formålet med tilskuddet er: Å fremme natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensingen fra jordbruket, utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift.

Rydding av kratt og beiting med villsau har gitt et åpent og flott kulturlandskap på Stusøy utenfor Mandal. Foto: Kirstine Fuskeland

Viktige, lokale utfordringer i jordbrukets kulturlandskap:

- Jordbrukets kulturlandskap gror igjen
- Uønskede og fremmede arter sprer seg i stort tempo
- Utslipp av klimagasser til luft og avrenning av næringsstoffer til vann

SMIL-tiltakene skal gi:

- Et åpent og variert kulturlandskap
- Reduksjon i fremmede og/eller skadelige plantearter på/ved jordbruksareal
- Reduksjon i utslipp til luft og avrenning til vann fra jordbruket

Prioritering	Tiltak	Eksempel på tiltak	Tilskuddsprosent
1	<i>Kulturlandskapstiltak</i>	<i>Ta vare på, åpne og skjøtte verdifullt kulturlandskap i jordbruket, bl.a. områder som har gått ut av bruk, er under gjengroing m.m.</i>	40 %
2	<i>Biologisk mangfold</i>	<i>Ivareta viktige naturtyper i jordbruket, bedre status for truede arter i jordbrukets kulturlandskap, tiltak for pollinatorer, redusere utbredelsen av fremmede og uønskede plantearter.</i>	50 %, men inntil 100 % ved midlertidig båndlegging av areal f.eks. i forbindelse med hekking.
3	<i>Forurensingstiltak</i>	<i>Etablere dekke over gjødsellagre, hydrotekniske anlegg (hindre erosjon), steinsetting som erosjonssikring.</i>	30 %
4	<i>Kulturminner/bygninger i jordbrukets kulturlandskap</i>	<i>Bevare og synliggjøre spor i landskapet etter tidligere tiders jordbruksdrift og bosetting.</i>	20 %

Strategier

For å sikre en målrettet bruk av SMIL-midlene skal de ses i sammenheng med mål for Regionalt miljøprogram (RMP) i Agder (vedlegg). I noen tilfeller kan SMIL-midler benyttes ved istandsetting/etablering, mens RMP-midler kan innvilges til etterfølgende skjøtsel eller supplerende tiltak.

Aktiv jordbruksdrift og dyrehold styrker mulighetene for å ivareta kulturlandskapsverdiene.

Den kommunale landbruksavdelingen opplyser om tilskuddsordningen i sine informasjonskanaler. Informasjon kan også finnes på kommunens og landbruksdirektoratets nettside.

Søknad og saksbehandling

Det kan søkes hele året. Søknad sendes fra landbruksdirektoratets nettside. Statsforvalterens enhetspriser skal benyttes når det lages kostnadsoverslag. Hvis tiltaket mangler i oversikten, innhentes pristilbud fra entreprenør e.l. Det skal legges ved kart der tiltaket er målsatt, f.eks. areal som skal ryddes eller lengden på gjerdetraséen. Annen relevant dokumentasjon kan etterspørres av kommunen ved behov.

Søknadene behandles etter gjeldene forskrift om spesielle miljøtiltak i jordbrukets kulturlandskap og kommunens retningslinjer. Det kan knyttes vilkår til innvilget tilskudd, og vilkårene vil være beskrevet i vedtaksbrevet. Når tiltaket er utført, sendes skriftlig utbetalingsanmodning på standard skjema og det vedlegges summert regnskap med bilag for innkjøpte varer og tjenester. Timeliste for egeninnsats, spesifisert på timer med manuelt arbeid, timer med motorsag og timer med traktor/gravemaskin skal også vedlegges utbetalingsanmodningen.

Det innvilges normalt ikke tilskudd til tiltak som allerede er påbegynt eller utført.

Sauebeite ved Neset, Mannflåvann. Foto: Kirstine Fuskeland

Mer informasjon finnes her:

- Søknadsinformasjon og søknadsskjema:
Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) – Landbruksdirektoratet
<https://www.landbruksdirektoratet.no/nb/jordbruk/ordninger-for-jordbruk/tilskudd-til-spesielle-miljotiltak-i-jordbruket-smil?resultId=0.0&searchQuery=smil>
- Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket - Lovdata
<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2004-02-04-448>
- Informasjon om regionalt miljøprogram:
Tilskudd til regionale miljøtiltak i jordbruket – Statsforvalteren i Agder
<https://www.statsforvalteren.no/nb/agder/Landbruk-og-mat/Tilskudd-innen-jordbruk-og-skogbruk/Regionalt-miljoprogram-RMP/>